

Бесіда: «Від екології душі до екології природи»

Мета: формувати екологічну культуру; розширювати уявлення учнів про цінність та багатогранність природи; учити аналізувати, робити висновки; виховувати любов до рідного краю, дбайливе ставлення до природи.

Здавна люди поклонялися перед богами — покровителями усього живого на Землі. Рослинами опікувалася богиня Флора, а тваринами — богиня Фауна, тому рослинний світ зветься флорою, а тваринний — фауною.

Природа щедро обдарувала нашу землю. Вона — вірний друг й неоціненне багатство, джерело здоров'я й радості. Ми із задоволенням милуємося золотими нивами пшениці, широкими луками, густими лісами, могутнім Дніпром. Дихаємо п'янкими ароматами квітучих садів та квітів.

Людина закохана у природу. А чи справжня то любов?

Хто ж тоді руйнує мурашники, на стовбурах дерев вирізує написи, в лісах розводить вогнища, залишає сміття, забруднюються повітря й водойми, вирубує ліси, губить тварин. Ніхто інший, як сама людина.

Що слід робити, щоб господарська діяльність не тільки не завдавала шкоди природі, а й допомагала відновлювати й примножувати її багатства? Перед людиною та природою постала проблема виживання. Розв'язати її можуть люди.

Учені вважають: стан навколишнього середовища є критичним, тому що воно дуже забруднене. Це накладає відбиток не тільки на тваринний та рослинний світ й на людину, яка є частиною природи. За тривалістю життя населення Україна посідає 52 місце у світі.

На території України нині зростає понад 10 тис. видів рослин і 15 тис. видів грибів. Але діяльність людини становить серйозну загрозу для існування багатьох видів рослин, тварин і грибів. Тому виникла потреба їх охорони та збереження.

Екологічна ситуація в Україні:

- Використовується більша частина всього земляного фонду.
- Знижена родючість земель унаслідок інтенсивного використання
- Вода більшості водойм є забрудненою і брудною
- Маємо дуже мало лісових насаджень
- Збільшуються обсяги побутових відходів, тому що мало переробних заводів.
- На здоров'ї населення відклала відбиток аварія на Чорнобильській АЕС

Україна є однією з неблагополучних щодо екології серед країн Європи. Тому вкрай необхідно об'єднати зусилля державних установ, громадських організацій, учених та всього населення для розв'язання екологічної проблеми.

Екологія — це наука, що вивчає теоретичні основи охорони природи і раціонального використання її ресурсів. Існують дні, коли весь світ говорить про важливість знання цієї науки, про необхідність тримати під контролем стан середовища, турбуватися про відновлення природи. Запам'ятайте ці дати.

Природа гине й благає нас про захист. Багато видів рослин та тварин стали рідкісними. Вони занесені до Червоної книги України. Названо цю книгу Червоною, тому що червоний колір неначе попереджає нас — схаменіться, загрожує небезпека.

Червона книга України — анотований та ілюстрований перелік рідкісних видів та підвидів, що знаходяться під загрозою зникнення на території України, і підлягають охороні.

В Україні перше видання Червоної книги вийшло друком 1980 року. До неї занесено ті зникаючі або рідкісні види організмів, які постійно чи тимчасово

мешкають у природних умовах на території України або в межах її територіальних вод. Запам'ятайте! Збирання рослин, занесених до Червоної книги, їх плодів та насіння заборонено. Невиконання цих вимог можуть спричинити зникнення таких видів не тільки з території певної країни, а й з нашої планети взагалі.

На сторінках Червоної книги є такі види зі світу природи, що ми вже не побачимо у житті, тому що вони зникли, їх знищили.

7. Виступ учнів-науковців

1 - й у ч е н ь. Щоб наша земля була б такою, як ми заспівали про неї, потрібно оберігати й любити її.

Крім рідкісних видів рослин, існують й унікальні рослинні угруповання, що також потребують охорони. Тому 1997 року було створено Зелену книгу України, що свідчить про величезну увагу, яку надають охороні природи в нашій країні; У перше видання Зеленої книги України занесені понад 120 рослинних угруповань. Потрібно охороняти всю сукупність організмів, тобто угруповання, що населяють певну площу. Для цього створюють природоохоронні територій заповідники, національні природні парки, ландшафтні парки, заказники. Вони є національним надбанням.

2- й у ч е н ь. Заповідники — природоохоронні установи загальнодержавного значення, що створені для збереження у природному стані унікальних угруповань, тут заборонені будь-які види господарської діяльності, полювання, збирання грибів і плодів, туризм.

На території України створено заповідники: Поліський, Рівненський, Канівський, «Медобори», Чорноморський, Асканія-Нова, Луганський, Український степовий, Дніпровсько-Орільський, «Дунайські плавні», «Сланецький степ», Кримський, Ялтинський гірсько-лісовий, Карадазький, Мис Мартьян, Карпатський, «Горгани». Особливу категорію становлять біосферні заповідники Асканія Нова, Карпатський, Чорноморський, «Дунайські плавні», які мають міжнародне значення.

3 – й у ч е н ь. Національні природні парки — природоохоронні установи, у яких охорона природи поєднується з відпочинком людей і залученням їх до екологічного навчання. В Україні існують такі національні природні парки, як Карпатський, Шацький, Азово-Сиваський, Вижницький, «Синевір», «Святігори».

4- й у ч е н ь. Заказник — це територія, на якій охороняється певний природний об'єкт; дозволено господарську діяльність, що не завдає шкоди цьому об'єкту.

5 – й у ч е н ь. Зараз в Україні нараховується 13 заповідників, 2 національні парки, 4 заповідно-мисливські господарства, понад 1500 державних заказників та близько 4000 заповідних об'єктів: урочищ, пам'яток природи, парків тощо.

6 – й у ч е н ь. Охорона рослинного світу здійснюється за різними напрямками. Як окремі види рослин, так і їхні угруповання охороняють на територіях заповідників, національних природних парків, заказників. Правові основи охорони рослинного світу створює відповідна законодавча база. Види рослин, що потребують охорони, заносять до Червоної книги (Міжнародної та окремих країн). З метою охорони рідкісних рослинних угруповань в Україні створено Зелену книгу України.

7 – й у ч е н ь. Жива природа — це дивовижний, складний, різноманітний світ. Особливе місце в ньому відведено людині. Саме від людей залежить — чи побачать світ майбутні покоління.

Назавжди запам'ятай —
Бережи свій рідний край!
Це твоя земля, країна,
Край батьківський — Батьківщина!

Ліс не рубай, а вчасно захисти,
Дай дереву ще вище підрости.
Ліс виросте і захистить тебе —
Повітря дасть і небо голубе!

Коли де бачу квітки очі,
«Люби!» — вона мені шепоче.
Повз деревце іду зелене,
«Привіт!» — схиляється до мене.
В гніздечку пташку стріну в гаї,
Питає пташка: «Як ся маєш?»
«Спочинь» — з болота жаба просить.
«Всміхнись» — цвіркун сюркоче в просі.
Який же цвіт кругом чудовий!
Додому йду в добрі й любові.

С. Павленко

Поради тим, хто йде на природу відпочити

1. Природа — справжнє багатство для нас.
Будьмо з нею друзями повсякчас!
2. Друже, не розводь багаття в лісі,
Бо на деревах загориться листя.
3. Якщо вогнище на галявині розвів,
Перевірйай, чи добре загасив.
4. Ти у ліс прийшов — відпочивай,
Але лісових мешканців — не ображай!
5. Гучно в лісі музику не вмикай,
Сміття за собою завжди прибирай.
6. Не збирай ти рідкісні рослини.
Можуть вони зникнуть будь-якої днини.
7. На довго свіжість збереже рослина.
Та, що у садочку виростила людина.
8. У лісах і луках букетів не збирай.
Навесні першоцвітів не зривай!
9. Залишай неймовірну красу на землі.
Нехай милуються квітами дорослі й малі.
10. Не ламай гілки дерев й кущів.
Там домівки у пташок та хрущів.
11. Ходи у лісі й по луках стежками,
Щоб не топтати рослини під ногами.
12. Навколо прислухайся й придивись,
Розуміти природу ти серцем навчись.
13. Пам'ятай! Ти — частина природи,
Тож не заподій їй та собі шкоди!
14. Піклуймося про природу щоднини,
І вона щиро віддячить людині!

В. Чала